

AMR-kyselytutkimuksen tulokset

Helmikuu 2024

Tutkimuksen toteutus

Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena kyselytutkimuksena Bilendi Oyn paneelissa helmikuussa 2024.

Kohderyhmä ja otos:

18–74-vuotiaat

1 000 vastaajaa

Suomen väestöä edustava otos

Virhemarginaali +/- 2% suuntaansa

Otanta:

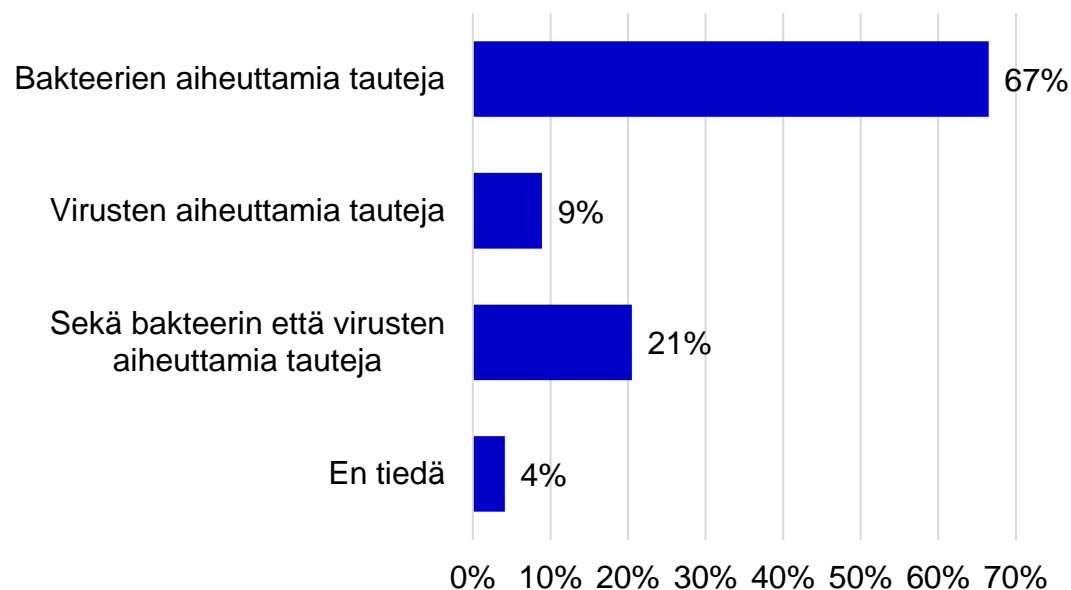
Vastaajat rekrytoitiin Bilendin internet-paneelistä, ja tutkimusmetodina käytettiin online-kyselyä

Tiedonkeruu:

Viikko 6 (5.2. - 12.2.2024)

Suurin osa suomalaisista tietää, että antibiooteilla hoidetaan bakteerien aiheuttamia tauteja

Tiedätkö, mitä antibiooteilla hoidetaan?

Q1: Tiedätkö, mitä antibiooteilla hoidetaan?

Suomalaisista 67% tietää, että antibiooteilla hoidetaan bakteerien aiheuttamia tauteja.

Naisista 72 % tietää tämän, miehistä 61%.

35-54-vuotiaista 70 % tietää, että antibiooteilla hoidetaan bakteerien aiheuttamia tauteja.

Vain peruskoulun käyneistä 49% sanoo antibioottien hoitavan bakteerien aiheuttamia tauteja, 32 % sanoo antibioottien hoitavan sekä bakteerien että virusten aiheuttamia tauteja, 9 % taas ei tiedä.

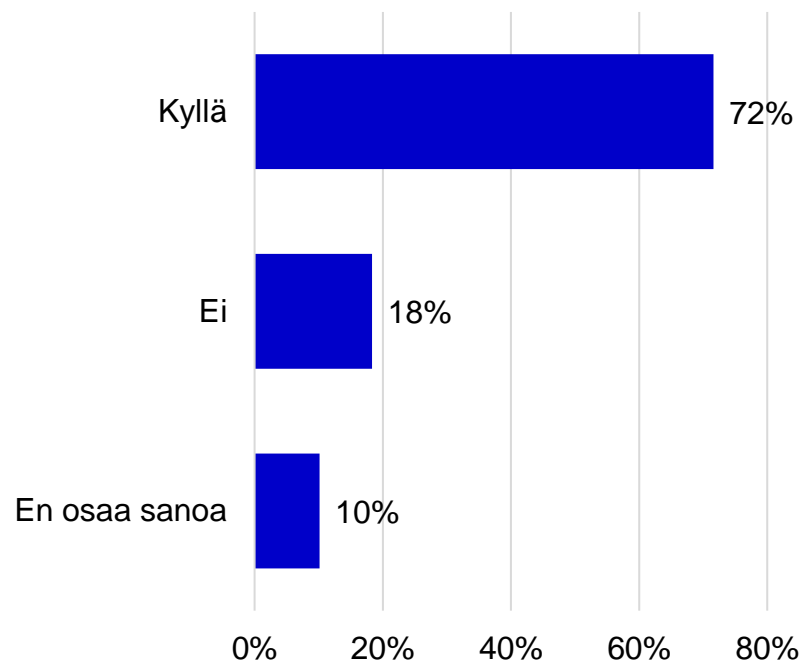
Niissä, joilla on korkeakoulutus (ammattikorkeakoulu, alempi korkeakoulu), korostuu tietämys bakteeritautien hoitamisesta (76 %).

Niissä, joilla on korkeampi koulutus (ylempi korkeakoulu), korostuu tietämys bakteeritautien hoitamisesta (82 %).

Eniten epätietoisuutta on 25-34-vuotiaissa, heistä 8% ei osaa sanoa mitä antibiooteilla hoidetaan.

Suomalaisista 72% sanoo tietävänsä, mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa

Tunnetko termin
antibioottiresistenssi

Suomalaisista 72 % sanoo tietävänsä mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa.

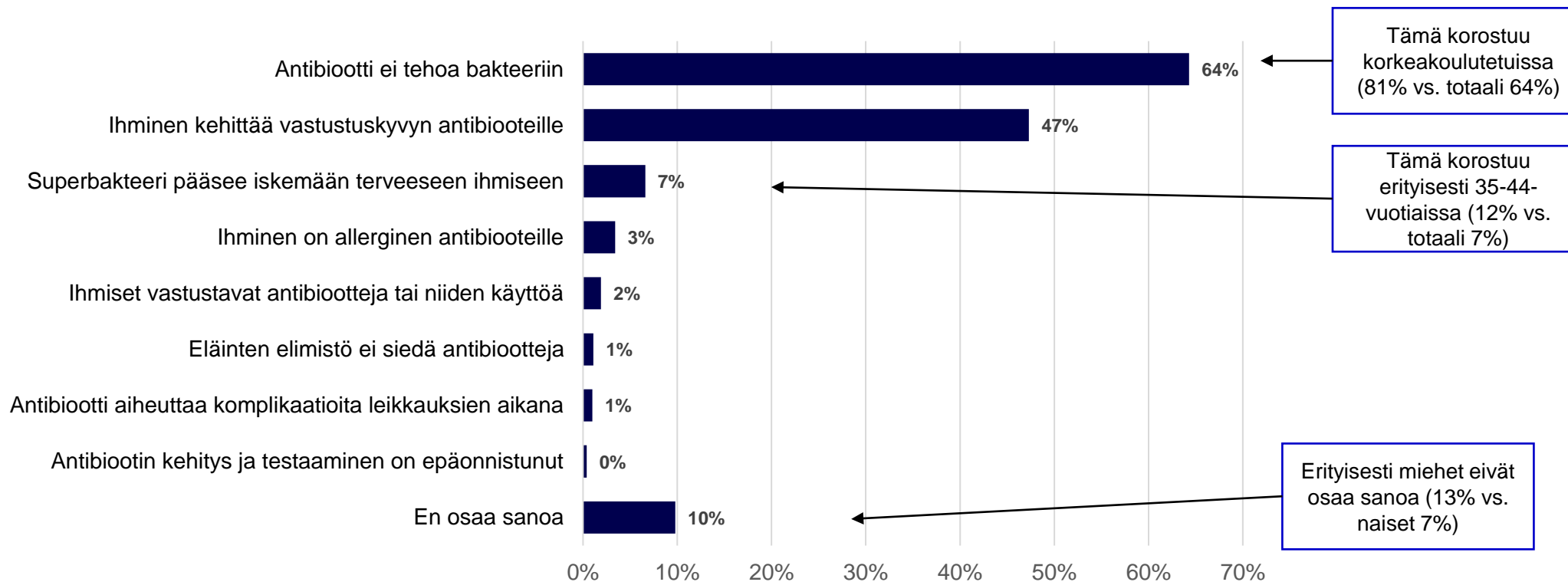
78 % naisista sanoo tietävänsä ja 65% miehistä sanoo tietävänsä mitä termi tarkoittaa.

Matalamman koulutuksen omaavat sanovat herkemmin, etteivät tunne termiä. Esim. vain peruskoulun käyneistä 47 % tuntee termin, kun taas alemman tai ylemmän korkeakoulun käynneistä 90 % kertoo tuntevansa termin.

Maantieteellisesti Itä-Suomessa on heikoin tietämys termistä. Vain 58 % itäsuomalaisista tuntee termin, muualla Suomessa tunteminen on vähintään 70 %.

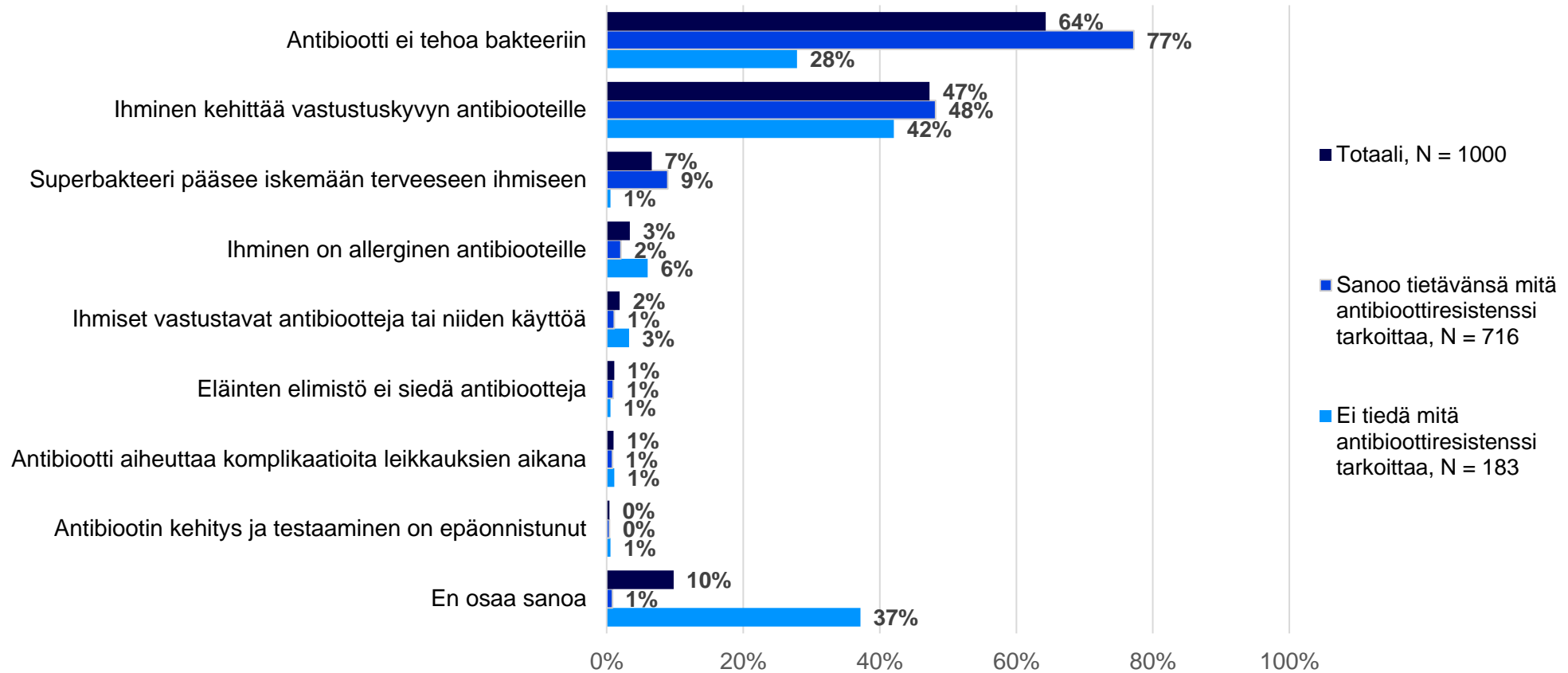
Q2: Tunnetko termin antibioottiresistenssi?

64 % suomalaisista tietää, mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa – moni ajattelee kuitenkin sen tarkoittavan ihmisen kehittämää vastustuskykyä

Q3: Mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa mielestäsi?

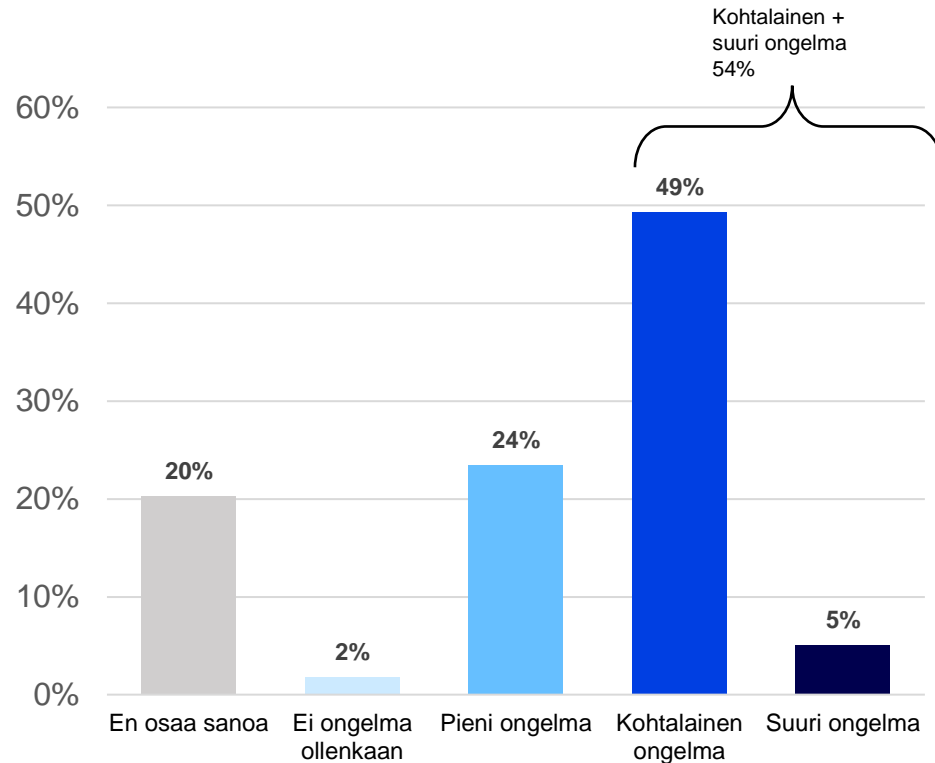
Termin tietäjistäkin lähes puolet ajattelee sen tarkoittavan ihmisen kehittämää vastustuskykyä

Q3: Mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa mielestäsi?

54% kokee, että Suomessa antibioottiresistenssi on kohtalainen tai suuri ongelma – vain 2 % sanoo, ettei ole ongelma lainkaan

Ongelman suuruus Suomessa

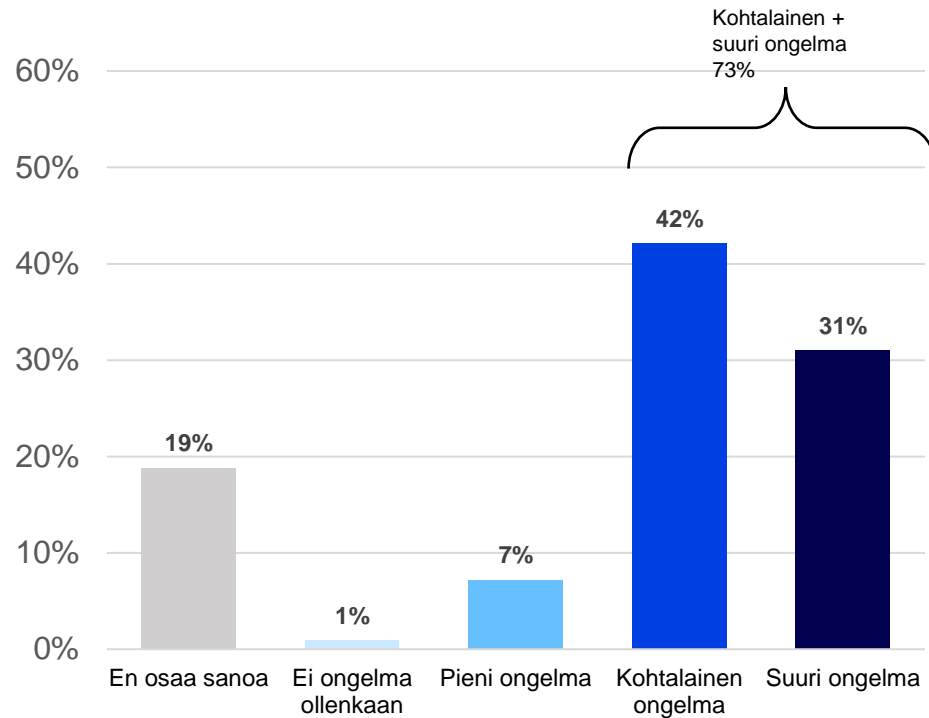

- Erityisesti yli 65-vuotiaat näkevät, että antibioottiresistenssi on suuri ongelma Suomessa (Kohtalainen + suuri ongelma = 67 % vs. totaali 54 %)
- Miehistä 25 % sanoo antibioottiresistenssin olevan pieni ongelma, 3 % sanoo, ettei se ole ongelma ollenkaan. Naisista 22 % sanoo sen olevan pieni ongelma, 0% ei ongelma ollenkaan.
- Ne, jotka sanovat tietävänsä, mikä antibioottiresistenssi on, näkevät sen olevan isompi ongelma kuin ne, jotka eivät tunne termiä.

Q4: Kuinka suuri ongelma antibioottiresistenssi on mielestäsi tällä hetkellä Suomessa?

Antibioottiresistenssi nähdään isompana ongelmana maailmanlaajuisesti kuin Suomessa

Ongelman suuruus maailmanlaajuisesti

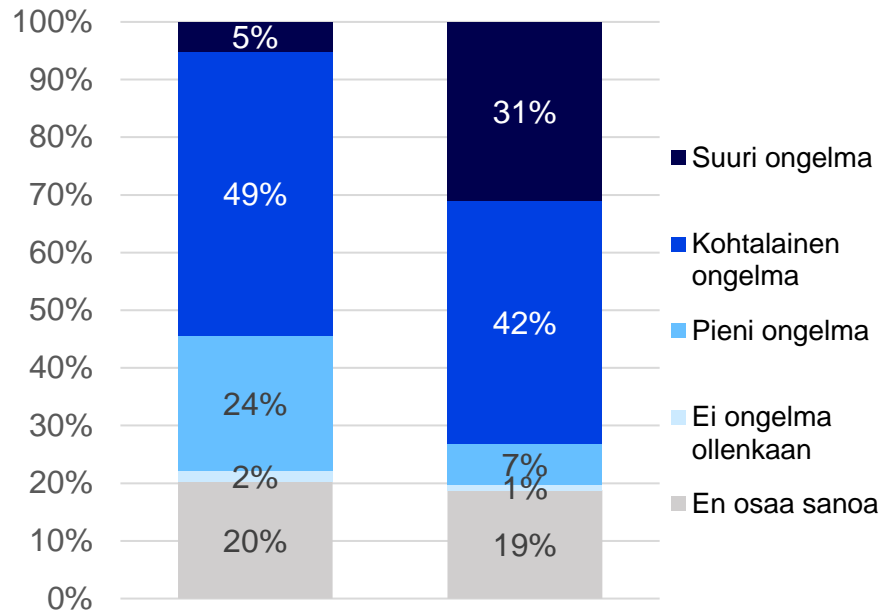

- Antibioottiresistenssi nähdään merkittävästi suurempana ongelmana maailmanlaajuisesti kuin Suomessa.
- Jopa 73 % suomalaisista näkee antibioottiresistenssin olevan vähintään kohtalainen ongelma maailmalla, jopa kolmasosa näkee sen olevan suuri ongelma maailmalla.
- Erityisesti yli 65-vuotiaat näkevät, että antibioottiresistenssi on suuri ongelma Suomessa (Kohtalainen + suuri ongelma = 83 % vs. totaali 73 %)
- Miehistä 10 % sanoo antibioottiresistenssin olevan pieni ongelma maailmalla, 1 % sanoo ettei se ole ongelma ollenkaan. Naisista vain 5 % sanoo sen olevan pieni ongelma, 0 % ei ongelma ollenkaan.
- Nuorin ikäryhmä, 18-24-vuotiaat, eivät osaa sanoa, minkälainen ongelma antibioottiresistenssi on maailmalla (29 % vs. totaali 19 %).

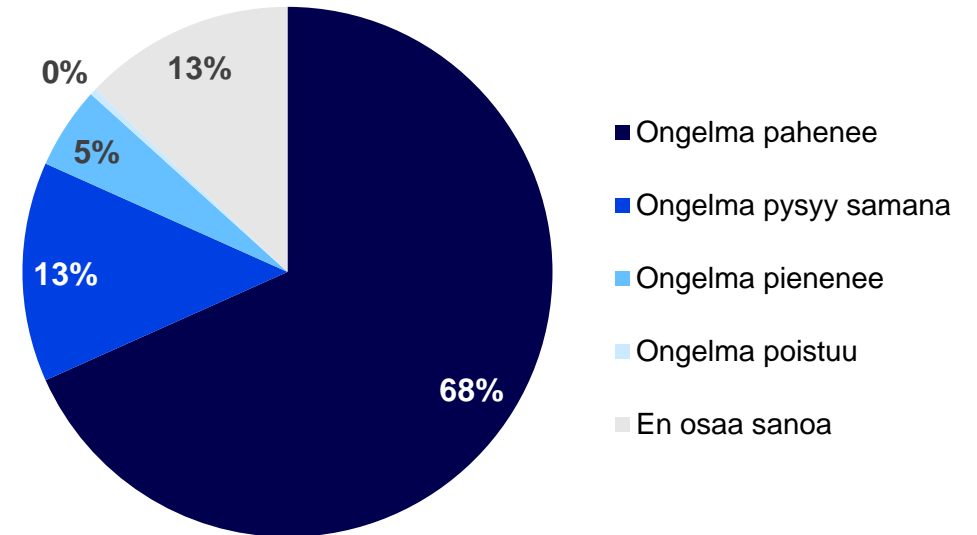
Q5: Kuinka suuri ongelma antibioottiresistenssi on mielestäsi tällä hetkellä maailmanlaajuisesti?

Antibioottiresistenssi nähdään isompana uhkana maailmalla ja se tulee vain pahenemaan entisestään suomalaisten mielestä

Kuinka suuri ongelma Suomessa vs. maailmalla?

Miten ongelma kehittyy?

Q4/Q5: Kuinka suuri ongelma antibioottiresistenssi on mielestäsi tällä hetkellä Suomessa/maailmanlaajuisesti?
Q6: Miten arvelet antibioottiresistenssiin liittyvän ongelman kehittyvän tulevaisuudessa maailmanlaajuisesti?

Antibioottiresistenssin nähdään aiheuttavan infektioita, joita joudutaan hoitamaan sairaalassa ja lisäävän sairaalahoidon kuormitusta

Suuri osa suomalaisista ymmärtää antibioottiresistenssin seuraukset.

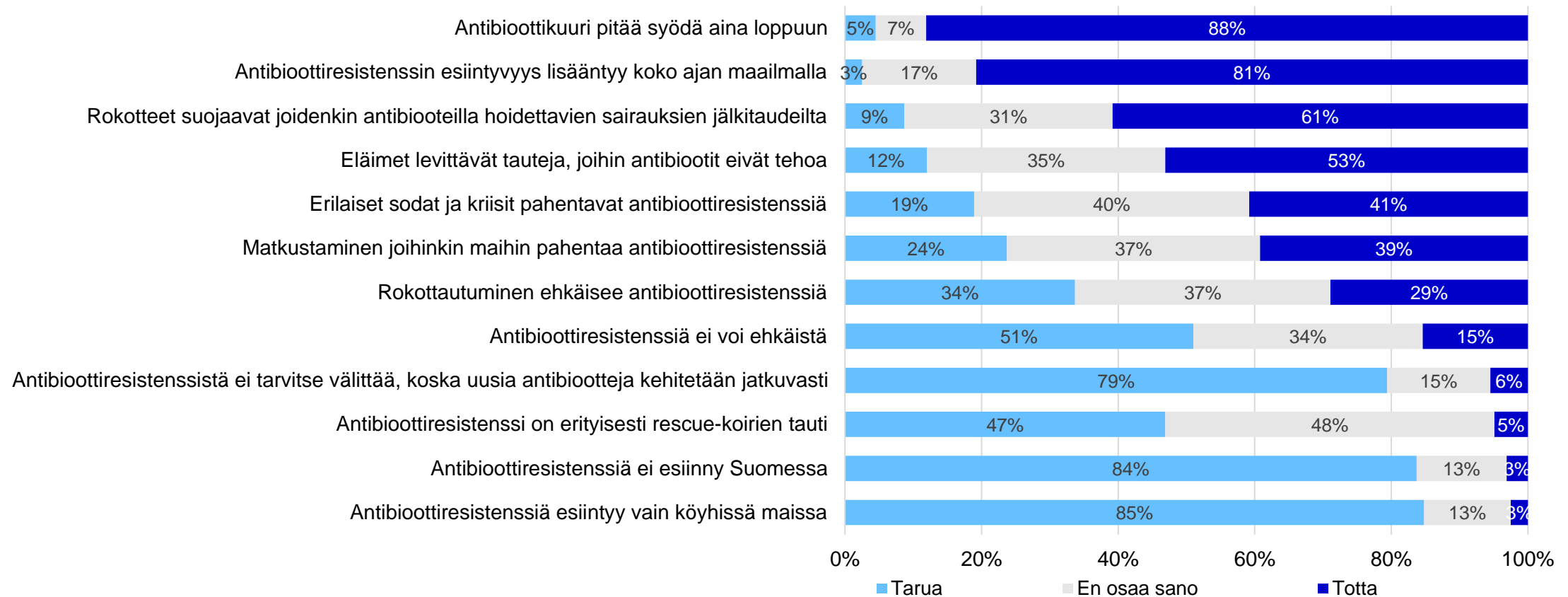
Naiset tietävät paremmin kuin miehet, että infektioita joudutaan yhä useammin hoitamaan sairaalassa (76% vs. 62%).

Nuorille, 18-24-vuotiaille, ei ollut yhtä selvää kuin muille, että kirurgiset toimenpiteet vaikeutuvat (32% vs. totaali 54%)

Ne, jotka sanoivat tuntevansa antibioottiresistenssin terminä, ymmärtävät hyvin, mitä seurauksia siitä koituu. Kun taas ne, jotka kertoivat, etteivät tiedä, mitä termi tarkoittaa, vastasivat korostuneesti, ettei antibioottiresistenssi aiheuta mitään erityisempää, sillä hygieniataso on Suomessa hyvä (9 % vs. tietää, mitä termi tarkoittaa 4 %).

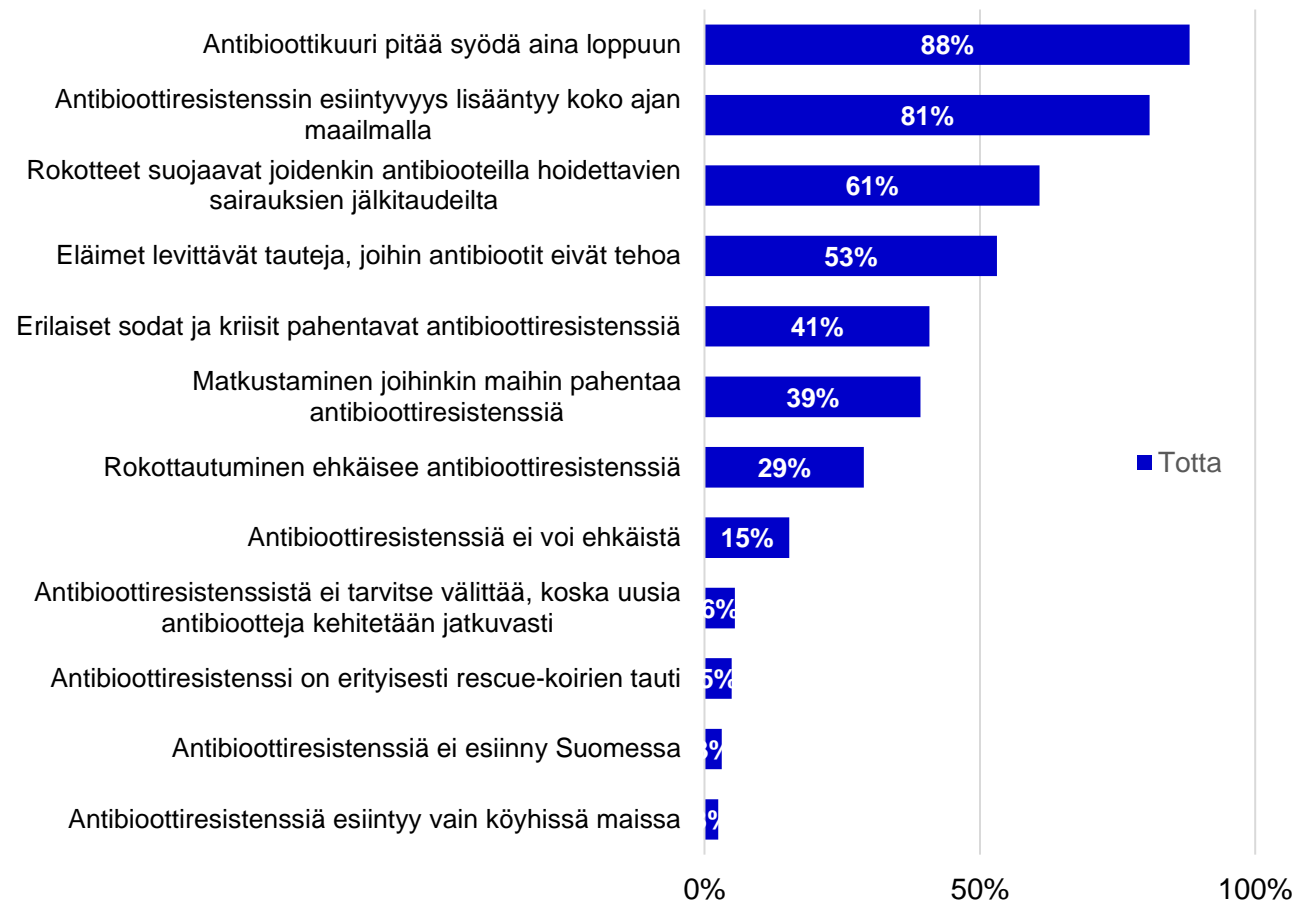
Q7: Mitä uskot, että lisääntynyt bakteerien vastustuskyky antibiooteille aiheuttaa?

Suomalaiset ajattelevat, että antibioottikuuri pitää aina syödä loppuun ja antibioottiresistenssiä esiintyy kaikissa maissa

Q8: Ovatko seuraavat väittämät mielestäsi totta vai ei?

Väittämien vertailua taustojen kohdalla

Q8: Ovatko seuraavat väittämät mielestäsi totta vai ei?

Miehissä korostuu se, ettei antibioottiresistenssistä tarvitsisi välittää (8 % vs. Naiset 3 %) sekä ettei antibioottiresistenssiä esiinny Suomessa (5 % vs. Naiset 1 %).

Vanhemmassa ikäryhmässä (yli 55-vuotiaat) korostuu tietoisuus: esiintyvyys lisääntyy maailmalla (88 % vs. 81 % totaali), rokottautuminen ehkäisee antibioottiresistenssiä (39 % vs. 29 % totaali) ja rokotteet suojaavat jälkitaudeilta (72 % vs. 61 % totaali).

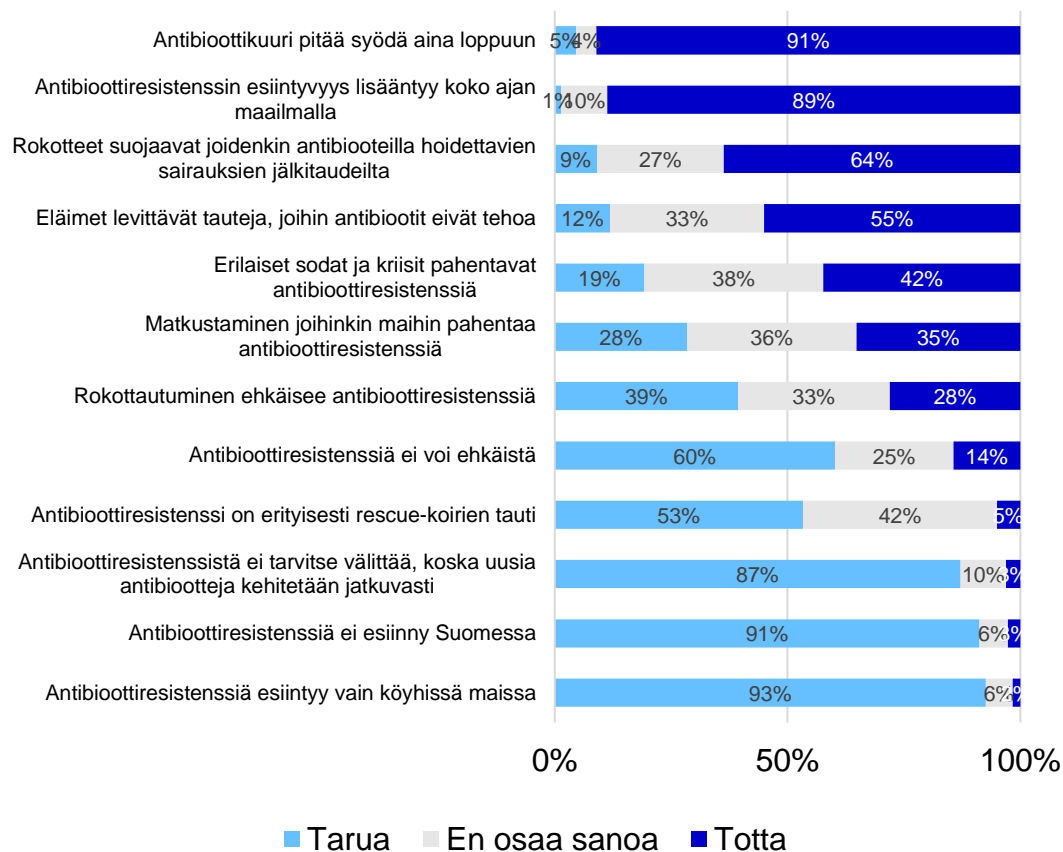
Nuoremmat eivät tiedä, että esiintyvyys lisääntyy koko ajan (18-24-vuotiaista 68 % vs. totaali 81 %) eikä, että sodat ja kriisit pahentavat antibioottiresistenssiä (26 % vs. 41 % totaali).

Nuoremmat (18-24-vuotiaat) ovat vastanneet väittämiin kaikista eniten "en osaa sanoa". Jopa puolet (54 % vs. totaali 37 %) heistä ei osaa sanoa, ehkäiseekö rokottautuminen antibioottiresistenssiä tai pahentavatko sodat ja kriisit sitä (55 % vs. 40 % totaali) tai onko antibioottiresistenssi rescue-koirien tauti (62 % vs. 48 % totaali).

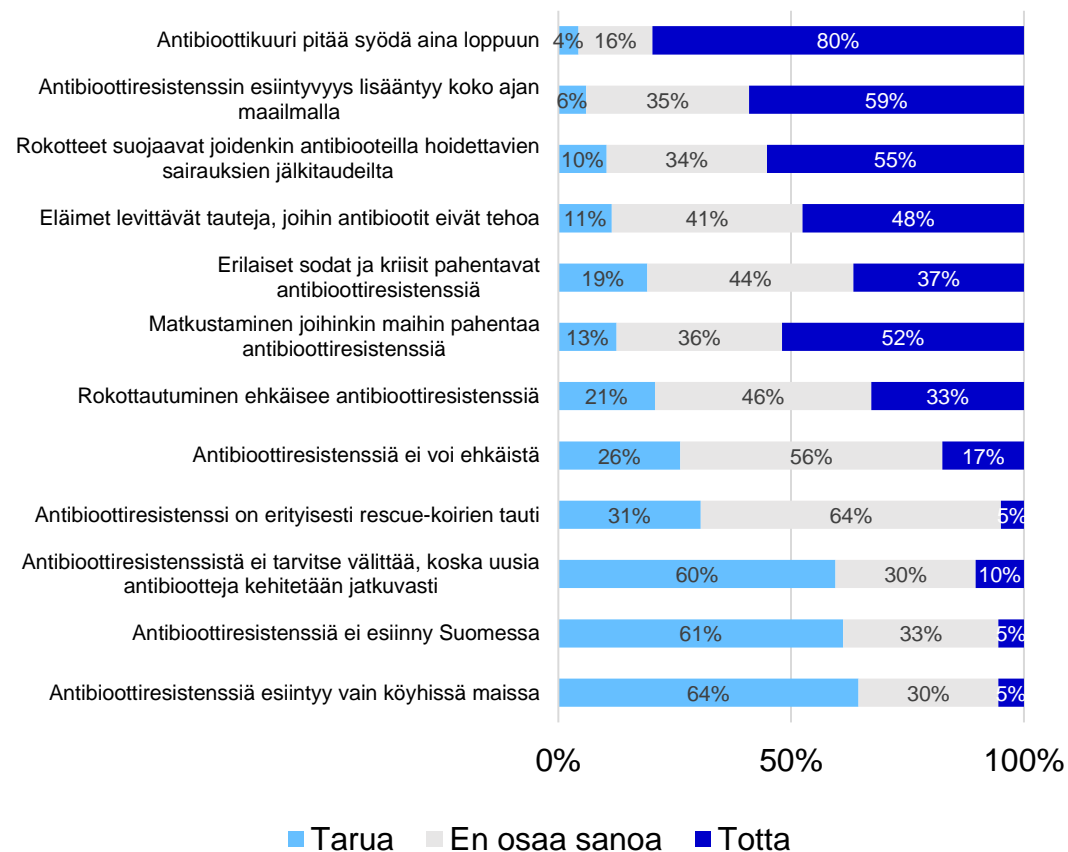
Kaikista tietoisimpia ovat yli 55-vuotiaat.

Eroavaisuudet tietävien ja ei-tietävien välillä

Ne, jotka sanovat tietävänsä termin, N = 716

Ne, jotka eivät tiedä termiä, N = 183

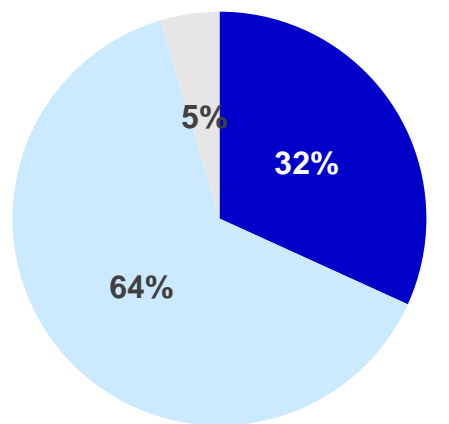
Q8: Ovatko seuraavat väittämät mielestäsi totta vai ei?

Harva suomalainen ei syö antibioottikuuria loppuun, 88 % syö kuurin aina loppuun / lääkärin ohjeiden mukaisesti.

Q9: Ajattele nyt sinulle määrättyjä antibioottikuureja yleisesti. Syötkö aina sinulle määrätyn antibioottikuurin lääkärin ohjeen mukaan?

Kolmasosa suomalaisista on pyytänyt tai toivonut oma-aloitteisesti lääkäriltä antibioottikuuria erityisesti poskiontelon- ja virtsatientulehdukseen

■ Kyllä ■ Ei ■ En osaa sanoa

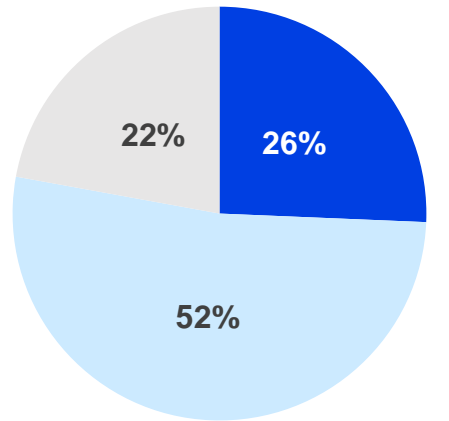
Missä tilanteessa pyysit / toivoit lääkäriltä antibioottikuuria? N=318

Q10: Oletko koskaan pyytänyt tai toivonut oma-aloitteisesti lääkäriltä antibioottikuuria? N = 1000

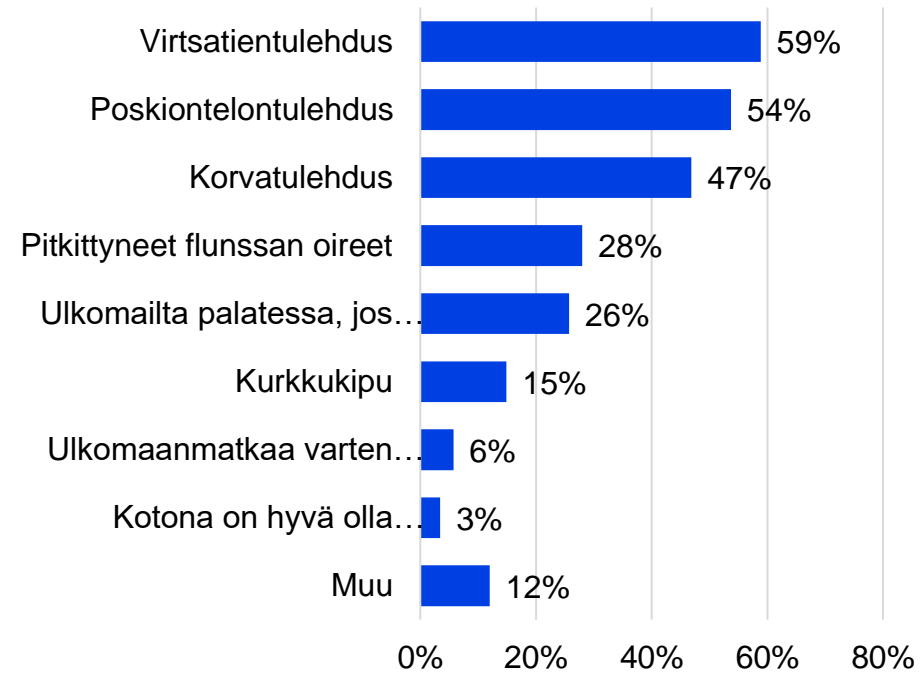
Q11: Missä tilanteessa pyysit / toivoit lääkäriltä antibioottikuuria N = 318

Suurin osa ei voisi kuvitellakaan oma-aloitteisesti pyytävänsä tai toivovansa antibioottikuuria

■ Kyllä ■ Ei ■ En osaa sanoa

Millaisessa tilanteessa voisit kuvitella pyytäväsi/toivovasi antibioottikuuria? N = 175

Antibioottien pyytämisestä oma-aloitteisesti

Q10/Q11 Onko pyytänyt ja mihin?

- Kolmasosa suomalaisista (32 %) on pyytänyt tai toivonut oma-aloitteisesti lääkäriltä antibioottikuuria erityisesti poskiontelon- (34 %) ja virtsatientulehdukseen (30 %).
- Naiset ovat miehiä enemmän pyytäneet oma-aloitteisesti antibiootteja (39 % vs. 24 %).
- Eläkeläiset ovat korostuneesti enemmän pyytäneet oma-aloitteisesti antibiootteja (41 % vs. 32 % totaali).
- Naiset ovat pyytäneet erityisesti virtsatientulehdukseen antibiootteja.
- Miehet korostuneesti kurkkukipuun (17 % vs. totaali 10 %, huom. pieni n-määrä: niistä, jotka voivat pyytää antibiootteja oma-aloitteisesti 122 on miehiä, ja heistä 21 on pyytänyt kurkkukipuun antibiootteja).

Q12/Q13 Voisiko pyytää ja mitä varten?

- Nämä kysymykset kysyttiin niiltä, jotka eivät olleet aiemmin pyytäneet oma-aloitteisesti antibioottikuuria, eli 68 %:lta vastaajista.
- Suurin osa suomalaisista (68 %) ei ole pyytänyt oma-aloitteisesti antibiootteja, eikä 52 % heistä voisi kuvitellakaan pyytävänsä niitä oma-aloitteisesti tulevaisuudessa.
- Ei eroavaisuuksia taustoissa muuten, mutta miehet voisivat herkemmin pyytää antibiootteja pitkittyneen flunssan oireisiin kuin naiset (39 % vs. 16 % - huom. pieni n-määrä).

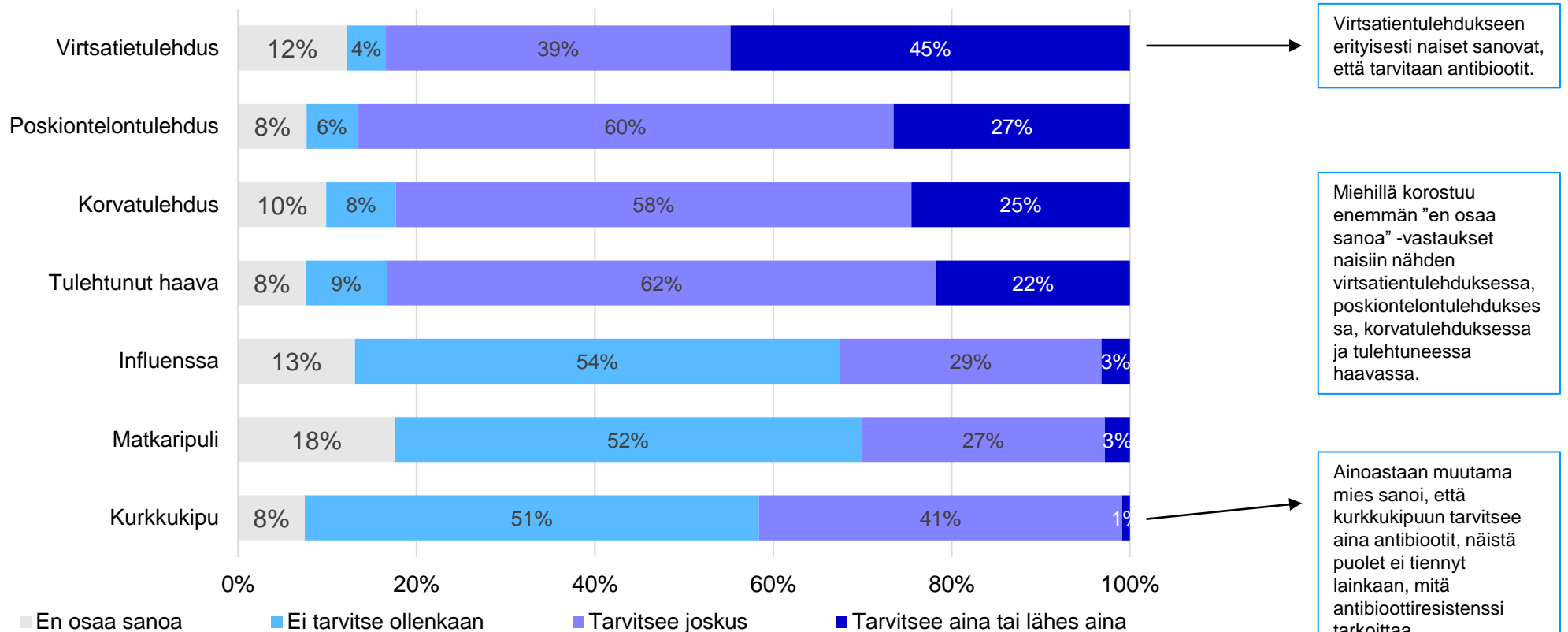
Q10: Oletko koskaan pyytänyt tai toivonut oma-aloitteisesti lääkäriltä antibioottikuuria? N = 1000

Q11: Missä tilanteessa pyysit / toivoit lääkäriltä antibioottikuuria N = 318

Q12: Voisitko kuvitella pyytäväsi tai toivovasi oma-aloitteisesti lääkäriäsi antamaan sinulle reseptiä antibioottikuuriin johonkin tiettyyn vaivaan? N = 682

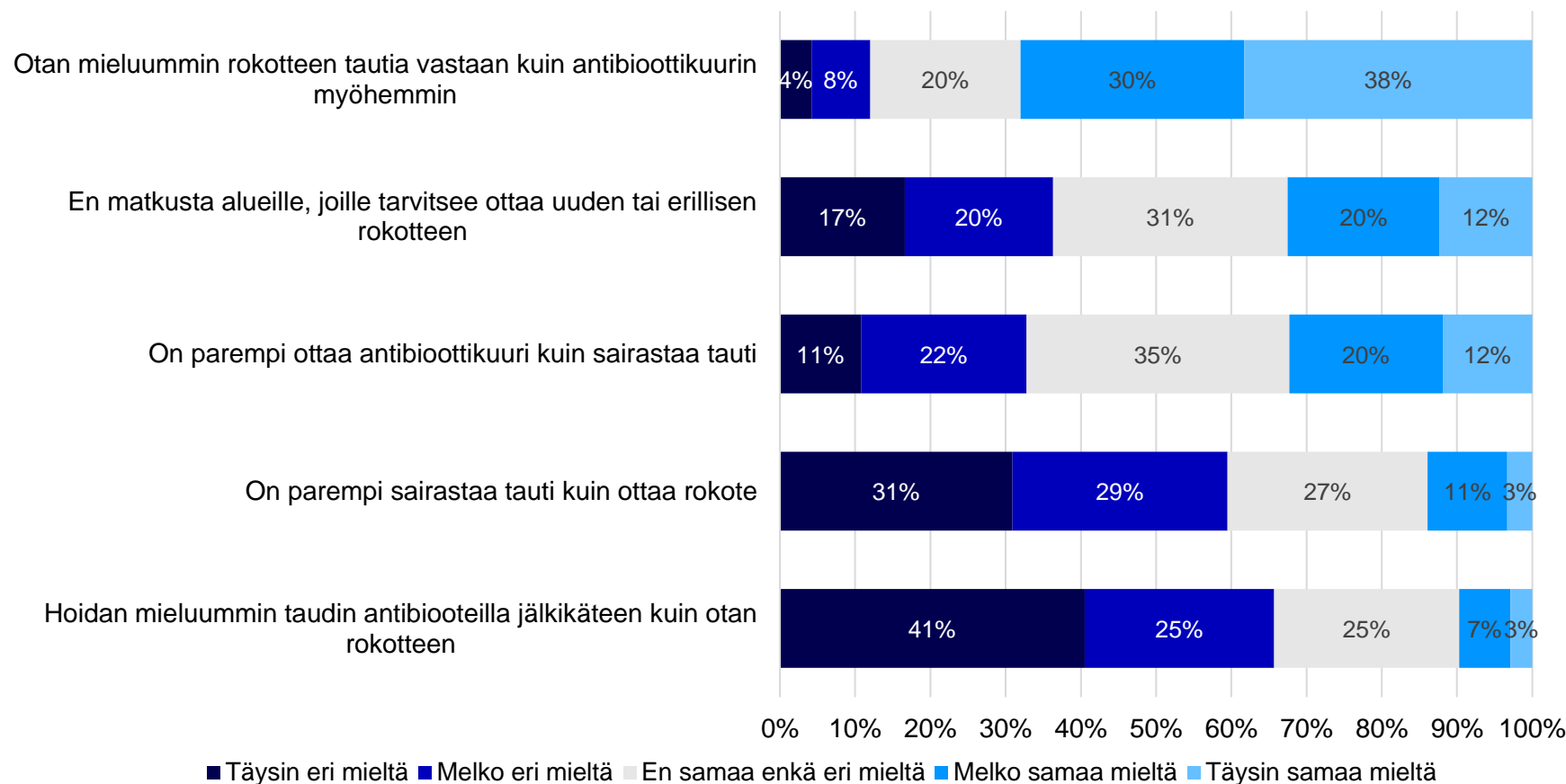
Q13: Millaisessa tilanteessa voisit kuvitella pyytäväsi/toivovasi antibioottikuuria? N = 175

Suomalaisten mielestä moneen tulehdukseen tarvitsee vähintään joskus antibioottikuurin. Influenssaan, matkaripuliin tai kurkkukipuun ei tarvitse juuri ollenkaan.

Q14: Tarvitseeko mielestäsi seuraaviin sairauksiin antibioottikuurin

Suomalaiset ottavat mieluummin rokotteen kuin antibioottikuurin.

Q15: Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä

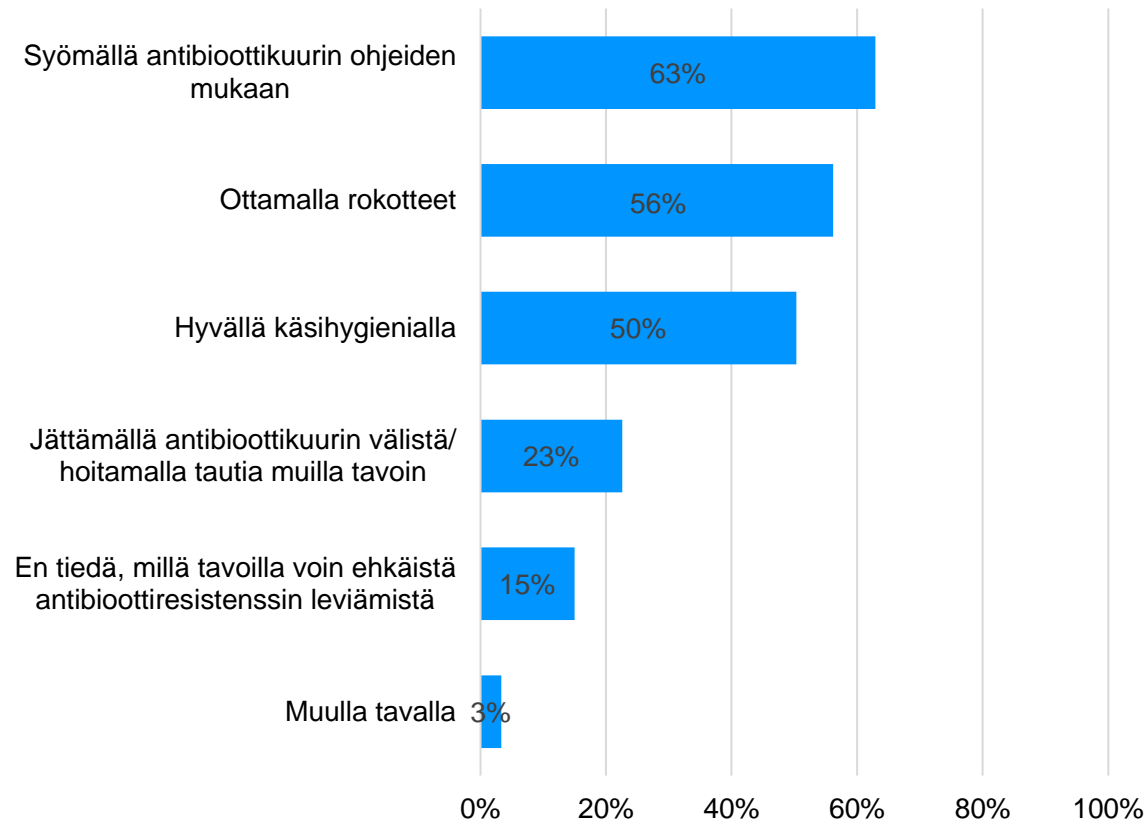
Yli 55-vuotiaat puoltavat voimakkaasti rokotteita, työttömät ja vähän koulutetut taas mieluummin ottavat antibioottikuurin kuin rokotteen. Pienituloiset karttavat eniten rokotteita.

Eryityisesti miehet sanovat, että on parempi ottaa antibioottikuuri (37 % melko samaa tai täysin samaa mieltä vs. 27 % naiset), kuin sairastaa tauti. Muuten naisten ja miesten välillä ei ole tilastollisia eroavaisuuksia.

Tietoisuus antibioottiresistenssistä puoltaa rokotteen ottamista:

Ne, jotka sanovat tietävänsä mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa, korostuneesti ottavat mieluummin rokotteen kuin antibioottikuurin, ottavat rokotteen kuin sairastavat taudin, sairastavat taudin kuin ottavat antibioottikuurin, ottavat rokotteen mieluummin kuin hoitavat jälkitaudin antibiooteilla ja ottavat uusille alueille vaadittavat rokotteet.

Vain 15 % suomalaisista ei tiedä, millä toimilla voi ehkäistä antibioottiresistenssin leviämistä

Suurin osa suomalaisista tietää, että antibioottiresistenssiä voi ehkäistä syömällä antibioottikuurin ohjeiden mukaan loppuun (63 %) ja ottamalla rokotteet (56 %).

Naisten ja miesten välillä ei eroavaisuuksia mutta nuorimmat ikäryhmät (alle 34-vuotiaat) tietävät huonoiten, miten ehkäistä antibioottiresistenssiä.

Ne, jotka eivät tiedä, mitä antibioottiresistenssi tarkoittaa, eivät myöskään tiedä, miten sitä ehkäistään.

Q16: Tiedätkö, millä toimilla itse voit ehkäistä antibioottiresistenssin leviämistä